

Höstlov eller läslov – veckan mitt i höstmörkret

Berättelse

Om du har barn i den svenska skolan kommer du snart att märka att skolan har flera lov under året. Ett lov är en period då eleverna är lediga. På hösten finns ett kort lov som kallas höstlov. Det är en vecka, oftast vecka 44, runt månadsskiftet oktober/november. Då stannar barnen hemma eller gör något annat än att gå till skolan.

En sak är speciell med just höstlovet. I princip alla kommuner i Sverige har det samma vecka. Så är det inte med alla lov. Sportlovet på vintern ligger till exempel på olika veckor i olika delar av landet. Men på höstlovet är nästan alla elever lediga samtidigt. Det är praktiskt för familjer med barn på flera skolor.

I Sverige bestämmer varje kommun och varje skola själv exakt vilka dagar som är lediga. Höstlovet läggs dock nästan alltid på vecka 44. Om du vill veta de exakta dagarna är det bäst att titta på skolans hemsida eller fråga lärarna.

På många håll kallas höstlovet numera "läslov". Tanken är att uppmuntra barn och unga att läsa böcker under ledigheten. Begreppet läslov lanserades på Bokmässan i Göteborg år 2015 av ett nätverk inom den ideella Läsrörelsen. Året därpå, i augusti 2016, beslutade regeringen att använda namnet läslov, ungefär som februarilovet kallas sportlov. Det är viktigt att veta att läslov inte är något krav. Ingen måste läsa. Det är en uppmuntran och en kampanj, inte en regel. Många bibliotek och kommuner ordnar ändå roliga aktiviteter med böcker just den veckan.

Höstlovet har gamla rötter. Förr fanns något som kallades "potatislov". Då fick skolbarn ledigt för att hjälpa till med potatisskörden på hösten. När jordbruket fick mindre betydelse i samhället försvann det lovet. Exakt när det moderna höstlovet infördes är inte helt klart, men det växte ungefär fram under 1970- till 1990-talen, i takt med att reglerna för läsåret ändrades.

Sverige har flera lov under läsåret: höstlov (vecka 44), jullov kring jul och nyår, sportlov en vecka i februari eller mars, påsklov kring påsk och sommarlov. Sommarlovet är det längsta och varar ungefär från juni till augusti.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
lov	en period då eleverna är lediga från skolan
period	en viss tid, till exempel en vecka
månadsskifte	tiden då en månad slutar och nästa börjar
kommun	den del av landet som styr skolor och annat på orten
praktisk	bra och enkel i vardagen
numera	nu för tiden; jämfört med förr

ORD	FÖRKLARING
lansera	starta eller presentera något nytt
ideell	som arbetar utan att tjäna pengar på det
uppmuntran	när man säger till någon: gör gärna det här!
kampanj	när man under en tid jobbar för en viss sak
potatisskörd	när man tar upp potatisen ur jorden på hösten
läsåret	tiden i skolan från höst till sommar

Läsförståelsefrågor

---

1. Vad är speciellt med höstlovet jämfört med sportlovet?
  1. Höstlovet är mycket längre än sportlovet.
  2. Nästan alla kommuner har höstlovet samma vecka, men sportlovet ligger på olika veckor.
  3. Höstlovet är bara för gymnasiet.
2. Vem bestämmer exakt vilka dagar som är lediga?
  1. Regeringen bestämmer alla lovdagar i hela landet.
  2. Varje kommun och skola bestämmer själv, men höstlovet ligger nästan alltid på vecka 44.
  3. Föräldrarna väljer fritt när barnen ska vara lediga.
3. Vad betyder det att höstlovet på många håll kallas "läslov"?
  1. Att alla barn enligt lag måste läsa en bok.
  2. Att man vill uppmuntra barn och unga att läsa, men det är inget krav.
  3. Att skolan har extra läsprov den veckan.
4. Vad var "potatislovet"?
  1. Ett lov då barn förr fick hjälpa till med potatisskörden.
  2. En tävling i att äta potatis.
  3. Ett nytt lov som kom till på 2020-talet.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Höstlovet ligger oftast på vecka 44.
  2. Alla elever i Sverige måste läsa böcker på läslovet.
  3. Sommarlovet är det längsta lovet under läsåret.
6. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Namnet läslov började användas på en bokmessa år 2015.
  2. Potatislovet finns kvar i hela Sverige än i dag.
  3. De flesta barn reser utomlands på höstlovet.
7. Texten säger att det inte är "helt klart" exakt när det moderna höstlovet infördes. Varför tror du att texten skriver så i stället för att ge ett bestämt årtal?
8. Varför kan det vara praktiskt för en familj att alla skolor har höstlov samma vecka? Svara med stöd i texten.

Facit

1. Nästan alla kommuner har höstlovet samma vecka, men sportlovet ligger på olika veckor.
1. Varje kommun och skola bestämmer själv, men höstlovet ligger nästan alltid på vecka 44.
1. Att man vill uppmuntra barn och unga att läsa, men det är inget krav.
1. Ett lov då barn förr fick hjälpa till med potatisskörden.
1. ja b) nej (läslov är en uppmuntran, inte ett krav) c) ja
1. ja b) nej (potatislovet försvann när jordbruket fick mindre betydelse) c) det står inte i texten
- Exempel på svar: Texten vill vara ärlig och inte hitta på ett årtal som inte är säkert. Höstlovet växte fram gradvis, så det går inte att peka på ett exakt år.
- Exempel på svar: Om en familj har barn på flera olika skolor är alla lediga samtidigt. Då kan familjen vara ledig tillsammans och kanske resa eller göra något ihop.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten förklarar de svenska skolloven för någon som är ny i landet och passar bra för elever med barn i skolan. Tema: skola, samhälle och årstider. Fråga 7 är en inferens- och källkritikfråga om varför man undviker ett osäkert årtal. Lyft gärna skillnaden mellan fakta (vecka 44, namnet läslov från 2015/2016) och osäkra uppgifter (när höstlovet infördes, potatislovet slut). Låt eleverna jämföra med skolloven i sina egna länder.

Diskussionsfrågor

- Hur fungerar skolloven i ditt land? Är alla elever lediga samtidigt, eller på olika tider?
- Texten berättar om "potatislovet", då barn hjälpte till med skörden. Fanns det något liknande där du kommer ifrån, där barn var lediga för att hjälpa till med arbete?
- Vad tycker du om idén att uppmuntra barn att läsa på lovet? Hur skulle man kunna göra läsning roligt?
- **Skriv (5 meningar):** Beskriv hur en bra ledig vecka skulle se ut för dig och din familj. Vad skulle ni göra?

Källor och faktagranskning

- Höstlov – Wikipedia: <https://sv.wikipedia.org/wiki/H%C3%B6stlov>
- Höstlov blir Läslöv – Läsrörelsen/Nätverket LÄSLOV vecka 44: <https://xn-lslov-gra.se/hostlov-blir-laslov/>
- Höstlovet – skollovet som aldrig varit ett riktigt lov – SO-rummet: <https://www.so-rummet.se/fakta-artiklar/hostlovet-skollovet-som-aldrig-varit-ett-riktigt-lov>
- Skollov 2026 – datum och veckor: <https://skollov.nu/>

Faktagranskad mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: Höstlovet är en vecka då elever i grundskolan och gymnasiet är lediga på hösten, oftast vecka 44 runt månadskiftet oktober/november. Till skillnad från sportlovet, som ligger olika veckor i olika delar av landet, har i princip alla kommuner höstlov samma vecka. Varje kommun och skola

bestämmer själv de exakta lovdagarna, men höstlovet läggs nästan alltid på vecka 44. På många håll kallas höstlovet numera "läslov", för att uppmuntra barn och unga att läsa. Begreppet läslov lanserades på Bokmässan i Göteborg 2015 av nätverket "LÄSLOV vecka 44" inom den ideella Läsrörelsen, och regeringen beslutade i augusti 2016 att använda benämningen läslov. Sverige har flera skollov under läsåret: höstlov (vecka 44), jullov, sportlov (en vecka i februari/mars), påsklov och sommarlov, som är det längsta lovet (cirka juni–augusti). OSÅKERHET/MYTER: Exakt när det moderna höstlovet infördes är oklart – källorna anger en gradvis utveckling under 1970–1990-talen i takt med ändrade läsårsregler; texterna skriver därför "ungefär" och inte ett bestämt årtal. Höstlovet har historiska rötter i det så kallade "potatislovet", då skolbarn förr fick ledigt för att hjälpa till med potatisskörden; det försvann när jordbruket fick mindre betydelse. Att potatislovet skulle ha avskaffats ett bestämt år, eller att höstlovet "uppfanns" i en viss stad ett visst år, förekommer som anekdoter och markeras försiktigt med "det sägs" eller utelämnas. Läslov är en uppmuntran och kampanj, inte ett krav – texterna framställer det inte som obligatoriskt att läsa.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.